

KWALIFIKOWALNOŚĆ WYDATKÓW W RAMACH

Osi Priorytetowej 3 Gospodarka niskoemisyjna

Działania 3.1 Odnawialne źródła energii

Typu I: Budowa nowoczesnych lokalnych źródeł OZE – elektrycznej, w tym małych źródeł wytwarzania energii z OZE – elektrycznej, wpisujących się w rozwój generacji rozproszonej, w tym podłączenie instalacji do sieci dystrybucyjnej

Dofinansowanie w ramach Działania 3.1 Typ I: Budowa nowoczesnych lokalnych źródeł OZE – elektrycznej, w tym małych źródeł wytwarzania energii z OZE – elektrycznej, wpisujących się w rozwój generacji rozproszonej, w tym podłączenie instalacji do sieci dystrybucyjnej stanowi pomoc publiczną, w związku z tym przy ocenie kwalifikowalności wydatku uwzględnia się:

- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r., (art. 41) oraz
- wydane na podstawie ww. – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Wydatkami kwalifikującymi się do objęcia wsparciem na podstawie ww. rozporządzeń są, co do zasady, wydatki ponoszone od dnia następującego **po dniu złożenia wniosku** o udzielenie wsparcia do dnia zakończenia finansowego, określonego w umowie o dofinansowanie.

W przypadku, gdy w ramach projektu uwzględniono wydatki stanowiące pomoc de minimis przy ocenie kwalifikowalności wydatku uwzględnia się również:

- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013 r., str. 1) oraz
- wydane na podstawie ww. – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Wydatkami kwalifikującymi się do objęcia pomocą de minimis na podstawie ww. rozporządzeń są, co do zasady, wydatki **ponoszone od 1 stycznia 2014 r.** do dnia zakończenia finansowego, określonego w umowie o dofinansowanie, lecz w ramach całego działania określono, że tylko prace przygotowawcze mogły się rozpocząć **1 stycznia 2014 r.**

Ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie jego poniesienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, umową o dofinansowanie/decyzją/porozumieniem, Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR,

EFS oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 (zwanymi dalej Wytycznymi) oraz innymi dokumentami, do których stosowania Beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie/decyzji/porozumieniu.

Na etapie oceny wniosku o dofinansowanie dokonywana jest wstępna ocena kwalifikowalności planowanych wydatków. Pozytywna ocena wniosku i przyznanie dofinansowania na realizację projektu i podpisanie z Beneficjentem umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki na pewno będą zrefundowane lub rozliczone (w przypadku zaliczek). Kwalifikowalność wydatków jest również oceniana w trakcie realizacji projektu, kiedy Beneficjent przedkłada kolejne wnioski o płatność oraz podczas kontroli projektu. Ocena kwalifikowalności poniesionych wydatków jest prowadzona także po zakończeniu realizacji projektu – w zakresie obowiązków nałożonych na Beneficjenta Umową o dofinansowanie oraz wynikających z przepisów prawa.

W trakcie realizacji projektu sprawdzeniu podlega w szczególności:

- czy wydatek został rzeczywiście poniesiony¹,
- czy wydatek był przewidziany we wniosku stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie,
- czy wydatek był poniesiony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego oraz prawa krajowego,
- zasadność poniesienia danego wydatku dla realizacji projektu,
- efektywność poniesionego wydatku,
- sposób udokumentowania wydatku.

Ponadto należy pamiętać o tym, że przyznane dofinansowanie to środki publiczne. Wobec tego Beneficjenci zobowiązani są do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych albo do dokonania wyboru dostawców zgodnie z zasadą konkurencyjności.

Co do zasady wydatkiem kwalifikowanym jest wydatek poniesiony przez Beneficjenta, z którym podpisano umowę o dofinansowanie/decyzję/porozumienie. W przypadku, gdy projekt realizowany jest w partnerstwie wydatek może być poniesiony przez Partnera (jeśli tak stanowi umowa/porozumienie o partnerstwie).

Katalog wydatków kwalifikowalnych oraz katalog wydatków niekwalifikowalnych jest katalogiem **otwartym** i zawiera jedynie przykłady wydatków, które w szczególności uznawane są przez IZ RPO-L2020 jako wydatki kwalifikowalne (przy założeniu, że zostaną spełnione wszystkie warunki kwalifikowalności, o których mowa powyżej) bądź za wydatki niekwalifikowalne. Szczegółowe warunki i procedury w zakresie kwalifikowalności wskazanych poniżej wydatków określone są w Wytycznych.

Niniejszy załącznik do Regulaminu konkursu określa katalog wydatków kwalifikowalnych w projektach realizowanych w ramach Działania 3.1 oraz ewentualne limity i inne ograniczenia w odniesieniu do niektórych wydatków.

Wskazane w niniejszym załączniku konkretne punkty Wytycznych mają charakter pomocniczy i odnoszą się do wersji Wytycznych z 10 kwietnia 2015 r. Należy pamiętać, że do oceny kwalifikowalności poniesionych wydatków stosuje się wersję Wytycznych obowiązującą w dniu poniesienia wydatku (zgodnie z zapisami Rozdziału 4 pkt 11 Wytycznych).

¹ Za wyjątkiem przypadków opisanych w Rozdziale 6.4 Wytycznych krajowych.

I. Do wydatków kwalifikowalnych mogą zostać zaliczone następujące wydatki:

1. Prace przygotowawcze (prace rozpoczęte przed dniem złożenia wniosku) w tym:

- wydatki poniesione na sporządzenie Studium Wykonalności, w zakresie wskazanym przez IZ RPO-L2020,
- wydatki poniesione na aktualizację Studium Wykonalności, w zakresie wskazanym przez IZ RPO-L2020 w umowie o dofinansowanie w związku z koniecznością zaopiniowania projektów realizowanych w trybie „zaprojektuj i wybuduj”,
- wydatki na przygotowanie dokumentacji przetargowej, przygotowanie przetargu, w tym publikacji przetargowych,
- wydatki na przygotowanie dokumentacji technicznej: projekt budowlany, projekt wykonawczy, analizy, ekspertyzy, prace studialne, mapy lub szkice sytuujące projekt, audyt energetyczny, program funkcjonalno-użytkowy itp.,
- wydatki dotyczące zakupu gruntów dokonane przed dniem rozpoczęcia realizacji projektu (maksymalnie 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu) – kwalifikowane po spełnieniu warunków z Wytycznych (Rozdział 7.4),
- wydatki na raport oddziaływania na środowisko – jeśli sporządzenie raportu jest wymagane w związku z realizacją projektu.

Wydatki, o których mowa w pkt. 1, kwalifikują się w proporcji, w jakiej odnoszą się do realizowanego projektu.

2. Wydatki na działania informacyjno-promocyjne bezpośrednio związane z realizacją i promocją projektu² maksymalnie 10 tys. PLN (tablica informacyjna, tablica pamiątkowa lub plakat (w zależności od wartości dofinansowania projektu)³, naklejki, strona internetowa, ogłoszenie w prasie.
3. Cross-financing – koszty szkoleń/doradztwa, świadczonych przez podmioty zewnętrzne, dla osób obsługujących wybudowaną/zakupioną infrastrukturę – do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.
4. Opłaty finansowe – wydatki na otwarcie i prowadzenie wyodrębnionego na rzecz projektu rachunku bankowego przeznaczonego do obsługi projektu (wyłącznie w przypadku, gdy płatności będą przekazywane w formie zaliczki).
5. Opłaty administracyjne związane z uzyskiwaniem wszelkiego rodzaju pozwoleń czy zgód niezbędnych do realizacji projektu, o ile faktycznie zostały poniesione przez Beneficjenta.
6. Opłata przyłączeniowa do sieci dystrybucyjnej – koszty związane z przyłączeniem jednostek wytwórczych OZE do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego.

² Zgodnie z Podręcznikiem Wnioskodawcy i Beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji.

³ Zgodnie z Podręcznikiem Wnioskodawcy i Beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji (Rozdział 12 Jak oznaczać miejsce projektu?).

7. Wydatki na instrumenty zabezpieczające prawidłową realizację umowy o ile ich poniesienie jest wymagane przez prawo krajowe, unijne lub IZ RPO-L2020.
8. Nabycie nieruchomości związanej z realizacją projektu (maksymalnie 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu) – kwalifikowane po spełnieniu warunków z Wytycznych (Rozdział 7.4).
9. Dodatkowe koszty związane z instalacją urządzeń do pomiaru zanieczyszczeń powietrza oraz urządzeń do monitorowania i zarządzania energią.

Wydatki wymienione w pkt 1 – 9 są kwalifikowane w ramach pomocy *de minimis*.

10. Wydatki na przygotowanie dokumentacji technicznej: projekt budowlany, projekt wykonawczy, analizy, ekspertyzy, prace studialne, mapy lub szkice sytuujące projekt, itp. (jeśli realizacja zadania została rozpoczęta po złożeniu wniosku o dofinansowanie).
11. Wydatki na przygotowanie dokumentacji przetargowej, przygotowanie przetargu, w tym publikacji przetargowych (jeśli realizacja zadania została rozpoczęta po złożeniu wniosku o dofinansowanie).
12. Wydatki na raport oddziaływania na środowisko – jeśli sporządzenie raportu jest wymagane w związku z realizacją projektu (jeśli realizacja zadania została rozpoczęta po złożeniu wniosku o dofinansowanie).

Wydatki, o których mowa w pkt. 10 – 12, kwalifikują się w proporcji, w jakiej odnoszą się do realizowanego projektu.

13. Koszty związane z przygotowaniem terenu pod budowę.
14. Koszty związane z pracami geodezyjnymi.
15. Koszty związane z pracami ziemnymi.
16. Koszty związane z pracami rozbiórkowymi.
17. Koszty związane z pracami budowlano-montażowymi.
18. Koszty związane z budową nowoczesnych lokalnych źródeł OZE – elektrycznej, w tym małych źródeł wytwarzania energii z OZE – elektrycznej, wpisujących się w rozwój generacji rozproszonej, w tym podłączenie instalacji do sieci dystrybucyjnej.
19. Koszty związane z budową nowych źródeł wytwórczych wytwarzających energię elektryczną (np. z wykorzystaniem energii wiatrowej, wodnej, słonecznej),
20. Koszty związane z instalacją OZE o mocach nieprzekraczających:
 - en. wodna – do 5 MWe,
 - en. wiatru – do 5 MWe,
 - en. słoneczna – do 2 MWe,
 - en. biogazu – do 1 MWe,
 - en. biomasy – do 5 MWe.

21. Koszty związane z nadzorem inwestorskim prowadzonym nad robotami budowlanymi (w zakresie zgodnym z prawem oraz niezbędnym dla realizacji projektu)⁴.
22. Koszty związane z nadzorem autorskim prowadzonym przez projektanta nad robotami budowlanymi⁵.
23. Koszty związane z nadzorem specjalistycznym: archeologicznym, konserwatorskim, geotechnicznym, geologicznym, przyrodniczym (w zakresie zgodnym z prawem oraz niezbędnym dla realizacji projektu)⁶.
24. Koszty związane z inżynierem kontraktu⁷.
25. Wydatki związane z pozyskaniem środków trwałych (szczegółowe warunki kwalifikowania środków trwałych zostały określone w pkt 6.12 Wytucznych).
26. Wydatek na dostawę, montaż i uruchomienie ruchomego środka trwałego, o ile środek trwały jest bezpośrednio powiązany z przedmiotem projektu (pkt 6.12.1 Wytucznych).
27. Wydatki związane z pozyskaniem wartości niematerialnych i prawnych, w tym związanych z transferem technologii (np. prawa patentowe, prawa ochronne na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego, licencje, know-how, nieopatentowana wiedza techniczna), spełniające wszystkie poniższe warunki:
 - a) będą wykorzystywane wyłącznie w ramach przedsiębiorstwa, które otrzymało pomoc⁸;
 - b) muszą podlegać amortyzacji zgodnie z odrębnymi przepisami,
 - c) będą nabyte od osób trzecich na warunkach rynkowych od osób niepowiązanych z nabywcą oraz
 - d) będą włączone do aktywów przedsiębiorstwa otrzymującego pomoc i pozostaną związane z projektem, na który przyznano pomoc, przez co najmniej 3 lata⁹.
28. Leasing środków trwałych (z wyłączeniem nieruchomości) dopuszczalny tylko w formie leasingu finansowego z obowiązkiem zakupu przedmiotu leasingu przez Beneficjenta po wygaśnięciu umowy leasingu (szczegółowe warunki kwalifikowania leasingu zostały określone w pkt 6.12.3 Wytucznych).

⁴ W sytuacji, gdy inżynier kontraktu/nadzoru inwestorski/nadzór autorski dotyczy całości robót budowlanych objętych projektem, w tym również niekwalifikowalnych, należy wydatki dotyczące nadzoru inwestorskiego uznać również za niekwalifikowane w części odnoszącej się do robót budowlanych niekwalifikowanych. W celu ustalenia wysokości niekwalifikowanych wydatków związanych z nadzorem inwestorskim należy zastosować proporcję odpowiadającą wysokości wydatków niekwalifikowanych lub podział kosztów nadzoru do części kwalifikowanej i niekwalifikowanej wynikać będzie wprost ze złożonej oferty Wykonawcy.

⁵ Jw.

⁶ Jw.

⁷ Jw.

⁸ W przypadku partnerstwa umowa partnerska/ porozumienie musi określać do kogo będą należeć wartości niematerialne i prawne.

⁹ Zgodnie z postanowieniami art. 71 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 termin ten jest liczony od daty płatności końcowej na rzecz Beneficjenta.

Wydatki wymienione w pkt. 10 – 28 są kwalifikowane w ramach pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.

W przypadku projektów nie objętych pomocą publiczną za kwalifikowalne zostaną uznane wydatki wymienione w pkt. 1 – 28.

Wysokość kosztów kwalifikowalnych oraz poziom dofinansowania w ramach pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Pomoc nie jest przyznawana na elektrownie wodne, które nie spełniają wymogów dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

Pomoc inwestycyjną przyznaje się wyłącznie na nowe instalacje. Pomoc nie jest przyznawana ani wypłacana po oddaniu instalacji do eksploatacji i jest niezależna od wydajności.

Za koszty kwalifikowalne uznaje się dodatkowe koszty inwestycji niezbędne do propagowania wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych. Ustala się je w następujący sposób:

METODA PIERWSZA. W przypadku gdy koszty inwestycji w wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych można określić poprzez odniesienie do podobnej, mniej przyjaznej dla środowiska inwestycji, która prawdopodobnie zostałaby przeprowadzona w przypadku braku pomocy, taka różnica między kosztami obu inwestycji określa koszt związany z energią ze źródeł odnawialnych i stanowi koszty kwalifikowalne.

Informacje o instalacjach referencyjnych oraz sposobie wyliczenia kosztów kwalifikowanych znajdują się na stronie:

<https://www.tgpe.pl/pl/a/analiza-w-zakresie-instalacji-referencyjnych-dla-oze-i-wysokosprawnej-kogeneracji-juz-dostepna>

METODA DRUGA. W przypadku niektórych małych instalacji, gdzie nie można określić mniej przyjaznej dla środowiska inwestycji, gdyż nie istnieją zakłady o ograniczonej wielkości, koszty kwalifikowalne stanowią całkowite koszty inwestycji w celu osiągnięcia wyższego poziomu ochrony środowiska. Kosztów, które nie są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska, nie uznaje się za kwalifikowalne.

Drugą metodę można zastosować tylko dla instalacji, która nie posiada instalacji referencyjnej.

1. Intensywność pomocy nie przekracza:
 - a) 60% kosztów kwalifikowalnych, jeśli koszty te oblicza się zgodnie z metodą pierwszą;
 - b) 45% kosztów kwalifikowalnych, jeśli koszty te oblicza się zgodnie z metodą drugą.
2. Intensywność pomocy można zwiększyć o:
 - a) 20% w przypadku pomocy na rzecz małych przedsiębiorstw;
 - b) 10% w przypadku pomocy na rzecz średnich przedsiębiorstw.

Pozostałe wydatki kwalifikowane:

- koszt podatku VAT, jeśli Wnioskodawca nie ma prawnej możliwości jego odzyskania. Koszt ten jest kwalifikowalny w ramach tego samego rodzaju pomocy co wydatek, którego dotyczy.

II. Do wydatków niekwalifikowalnych mogą zostać zaliczone w szczególności:

- wydatki poniesione na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie,
- wydatki ujęte w części 6.3 Wydatki niekwalifikowane Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020,
- wydatki nieujęte w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie,
- wszelkie wydatki związane z zatrudnieniem osób,
- wydatki związane z utrzymaniem infrastruktury (bieżąca naprawa, konserwacja),
- wydatki na zakup usług doradczych,
- koszty pośrednie,
- wydatki poniesione na budowę, przebudowę, rozbudowę, modernizację lub nabycie nieruchomości w celu prowadzenia działalności gospodarczej związanej z wynajmem,
- wydatki na nabycie lokali mieszkalnych,
- wkład niepieniężny,
- wydatki związane z odzyskaniem kwot nienależnie wypłaconych,
- wydatki w zakresie audytu projektu i księgowości.